

POSTANOWIENIE

Dnia 15 kwietnia 2026 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Tomasz Przesławski (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Elżbieta Karska

SSN Grzegorz Żmij

w sprawie ze skargi M. D.

na naruszenie prawa stron do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki
w postępowaniu przed Sądem Okręgowym w Warszawie w sprawie o sygn.
I C 1828/21 oraz przed Sądem Apelacyjnym w Warszawie w sprawie
o sygn. I ACa 9/25,

przy udziale Skarbu Państwa - Prezesa Sądu Apelacyjnego w Warszawie,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych
w dniu 15 kwietnia 2026 r.,

**stwierdza swoją niewłaściwość i skargę zgodnie z właściwością
przekazuje Sądowi Apelacyjnemu w Warszawie.**

Elżbieta Karska Tomasz Przesławski Grzegorz Żmij

UZASADNIENIE

M. D. (dalej: „skarżąca”), działając przez pełnomocnika profesjonalnego,
pismem z 28 stycznia 2026 r. wniosła o:

1. „stwierdzenie, że w postępowaniu przed Sądem Apelacyjnym w Warszawie w sprawie z powództwa M. D. przeciwko J. M., sygn. akt I ACa 9/25, nastąpiła przewlekłość postępowania;
2. wydanie Sądowi rozpoznającemu wskazaną sprawę zalecenia doręczenia apelacji oraz wyznaczenia terminu rozprawy;

3. przyznanie od Skarbu Państwa na rzecz skarżącego kwoty 20 000 zł;
4. zasądzenie od Skarbu Państwa - Sądu Apelacyjnego w Warszawie - kosztów tego postępowania”.

W uzasadnieniu wskazano, że „przedmiotowa sprawa o zachówek w pierwszej instancji zawisła przed Sądem Okręgowym w Warszawie 12 maja 2021 roku pod sygnaturą I C 1828/21. Zakończyła się wyrokiem uwzględniającym roszczenie z dnia 24 czerwca 2024 roku. Od tego wyroku wniesiona została przez Pozwanego apelacja, a sprawa w drugiej instancji otrzymała sygnaturę i ACa 9/25. Apelacja wpłynęła do Sądu Apelacyjnego 8 stycznia 2025 roku. Od momentu wpływu apelacji do Sądu II instancji upłynął już ponad rok. W tym czasie Sąd nie podjął nawet tak podstawowej i technicznej czynności, jaką jest doręczenie odpisu apelacji stronie przeciwnej. Powyższe uniemożliwia Powódce złożenie odpowiedzi na apelację i realnie blokuje merytoryczne rozpoznanie sprawy. Nie zostały również wyznaczony termin rozprawy”. Podniesiono także, że „sprawa toczy się łącznie już blisko 5 lat. Powódka, będąc osobą uprawnioną do zachowku, od lat oczekuje na realizację swoich słuszych praw majątkowych. Dalsza zwłoka w sytuacji, gdy sprawa znajduje się już na etapie II instancji, generuje u Skarżącej poczucie niepewności prawnej i krzywdy”.

Prezes Sądu Apelacyjnego w Warszawie w odpowiedzi z 17 marca 2026 r. zgłosił swój udział w sprawie i wniósł o oddalenie skargi.

Sąd Najwyższy zważył co następuje:

Zgodnie z treścią art. 4 ust. 1b ustawy z dnia 17 czerwca 2004 r. o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuraturę i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki (tekst jedn. Dz.U. 2023, poz. 1725 ze zm., dalej także jako: „u.s.p.p.”) jeżeli skarga dotyczy przewlekłości postępowania przed sądem okręgowym i sądem apelacyjnym – właściwy do jej rozpoznania w całości jest sąd apelacyjny.

Z treści uzasadnienia skargi wynika, że właściwy do jej rozpoznania jest Sąd Apelacyjny w Warszawie. Skarżąca domaga się stwierdzenia przewlekłości

zarówno przed Sądem Okręgowym w Warszawie, jak i Sądem Apelacyjnym w Warszawie Świadczy o tym przywołanie w uzasadnieniu stwierdzenia, że „sprawa toczy się łącznie już blisko 5 lat”. Takie stwierdzenie ujawnia wolę skarżącej, aby oceną przewlekłości objąć całe postępowanie, którego jest uczestnikiem, nie zaś wyłącznie określony w petitum skargi etap postępowania apelacyjnego.

Z uwagi na powyższe, Sąd Najwyższy na podstawie art. 4 ust. 1b u.s.p.p. oraz art. 200 § 1¹ i art. 200 § 1⁴ k.p.c. w zw. z art. 8 ust. 2 u.s.p.p. stwierdził swoją niewłaściwość i przekazał skargę do rozpoznania Sądowi Apelacyjnemu w Warszawie.

Elżbieta Karska Tomasz Przesławski Grzegorz Żmij

MR

[r.g.]